

Nr 126.

Ankom till riksdagens kansli den 8 juni 1933 kl. 3 e. m.

Utlåtande angående väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t med hemställan, att bidrag av lotterimedel för teaterverksamhet icke vidare måtte beviljas.

(2:a avd.)

I en inom andra kammaren av herr *A. Hansson* i Rubbestad m. fl. väckt motion (II:117) har hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att bidrag av lotterimedel för teaterverksamhet icke vidare beviljas.

Till stöd för berörda hemställan har åberopats motiveringen i en inom andra kammaren av samma motionärer väckt motion (II:116), däri anförts följande:

Under år 1932 har för teaterverksamheten i Stockholm och Göteborg beviljats av lotterimedel ett belopp av tillsammans 1,680,000 kronor. Dessutom åtnjuter Kungl. Operan ett anslag av statsmedel uppgående till 150,000 kronor för budgetåret 1932/1933.

Om nu detta kan vara försvarligt i tider av allmän penningrikedom, torde dock saken ställa sig annorlunda i dessa svåra kristider, då alla tillgängliga medel behövas för att bekämpa den stora arbetslösheten och lindra den nöd, som denna för med sig.

De som vilja begagna sig av det nöje, som teatrarna kunna ge, må av egna medel betala den kostnad, som detta medför utan att det allmänna behöver träda hjälpande emellan. De allra flesta teatrarna här i landet reda sig ju också utan bidrag, tack vare allmänhetens teaterintresse.

Utskottet finner det förklarligt, om under nuvarande ekonomiska förhållanden betänkligheter yppas i anledning av de ganska betydande kostnader, som teaterverksamheten förorsakar det allmänna. Enligt den i årets riksdagsberättelse förekommande redogörelsen för under år 1932 beviljade bidrag av lotterimedel hava sådana bidrag anvisats till Operan med sammanlagt 800,000 kronor, Dramatiska teatern med sammanlagt 380,000 kronor, Göteborgs lyriska teater med 225,000 kronor, Göteborgs teater (Lorensbergsteatern) med 175,000 kronor, Hälsingborgs stadsteater med 125,000 kronor och Skådebanan, andelsförening u. p. a. med 100,000 kronor. Summan av dessa

Utskottet.

bidrag utgör 1,805,000 kronor. Härtill kommer det ordinarie anslaget till Operan å 150,000 kronor.

Det är alltså förhållandevis rätt avsevärda belopp, som från det allmännas sida årligen utgå såsom understöd åt teaterverksamheten inom landet.

Det bör emellertid betonas, att den hjälp, staten lämnar på detta område, ingalunda enbart eller i främsta rummet betingas av teaterns egenskap att kunna tillgodose ett mera ytligt nöjesbehov utan understöden hänföra sig väsentligen och framför allt till den betydelse, teatern (däri inbegripen även den lyriskt-musikaliska scenkonsten) äger såsom en viktig bildnings- och kulturfaktor. Då det är utskottets uppfattning, att statsmakterna jämväl under tider av ekonomiskt betryck hava skyldighet att vårda sig om denna kulturella uppgift, kan utskottet icke biträda motionärernas förslag, att staten nu skulle undandraga teaterverksamheten sitt stöd. Utskottet beaktar härvid också den synpunkten, att staten genom att lämna berörda verksamhet ekonomisk hjälp skapar vissa garantier för att den konst, som bjudes allmänheten, hålles på en kvalitativt tillfredsställande nivå.

Om utskottet alltså icke kan tillstyrka motionärernas yrkande, vill det dock synas utskottet, som om det rådande statsfinansiella läget, vilket nödvändiggjort lotterimedlens ianspråktagande i viss utsträckning för ändamål, som eljest pläгат bestridas av anslag å riksstaten, gäve anledning att ifrågasätta någon inskränkning av de utgifter, det allmänna för närvarande har att vidkännas för teaterverksamheten. Utskottet vill erinra om att riksdagen nyligen med anledning av vissa anmärkningar, som riksdagens år 1932 församlade revisorer riktat mot Dramatiska teaterns skötsel, beslutat skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan om en begränsning av statsbidraget av lotterimedel till sistnämnda teater till 300,000 kronor. Det synes då också vara i sin ordning att en liknande nedsättning av anslagen av lotterimedel till övriga teaterföretag kommer under övervägande, och enligt utskottets mening bör riksdagen därför i anledning av föreliggande motion hos Kungl. Maj:t göra framställning härom.

Under åberopande av vad sålunda anförts, hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av herr Hanssons i Rubbestad m. fl. ovannämnda motion (II: 117), i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes taga under övervägande frågan om en begränsning i allmänhet av de anslag av lotterimedel, som beviljas olika teaterföretag.

Stockholm den 8 juni 1933.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Reservation

av herrar *Nilsson* i Malmö, *Oscar Olsson*, *Anderson* i Råstock och *Eriksson* i Stockholm, vilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»Utskottet — — — — — 150,000 kronor.

Det är — — — — — landet.

Det bör — — — — — nivå.

Med hänsyn till vad sålunda anförts och då utskottet förutsätter, att Kungl. Maj:t på detta liksom övriga områden av liknande statlig understödsverksamhet iakttager den återhållsamhet, som påkallas av föreliggande ekonomiska situation, finner utskottet under erinran tillika, att riksdagen rörande kungl. operan redan fattat beslut motionen icke böra föranleda någon riksdagens åtgärd.

Utskottet hemställer alltså,

att herr Hanssons i Rubbestad m. fl. ovannämnda motion (II: 117) icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.»
